

LIKABEHANDLINGSPLAN och PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING 2016/2017

1. Inledning

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i förskolan och skolan (SFS 2006:67) säger att den som ansvarar för en verksamhet som regleras i skollagen ska arbeta aktivt för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Bland annat ska en plan för likabehandling upprättas. Rektorn ska utreda trakasserier och annan kränkande behandling och göra allt som rimligen kan krävas för att förebygga sådana handlingar.

1.1 Vision

På SSIS känner sig alla elever trygga och bemöts och behandlas med respekt för dem de är. Skolan karakteriseras av tolerans, öppenhet och trivsel samt av goda och nära relationer mellan elever och personal, vilka är viktiga förutsättningar för en god arbetsmiljö.

1.2 Mål

Målet är att alla elever på SSIS ska känna sig respekterade, trygga och bli positivt uppmärksammade samt att skolan ska vara fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Likabehandlingsgruppen fastställde följande delmål:

- Ingen elev ska känna sig diskriminerad eller trakasserad i skolan.
- Likabehandlingsplanen ska vara väl känd bland elever, personal och föräldrar.
- Kunskapsnivån om olika typer av kränkningar och diskriminering ska höjas bland elever och personal och i år ska vi särskilt prioritera olika former av kränkningar på nätet.
- Elever med behov av särskilt stöd i skolan ska få den hjälp de behöver och det här läsåret ska vi särskilt prioritera elevhälsoteamets roll och samverkan med lärare och elever.
- Allas åsikter ska respekteras och det här läsåret ska vi särskilt uppmärksamma respekten för varandras olika åsikter.
- Skolan ska uppmuntra mångfald och variation i fråga om åsikter och åskådningar.

1.3 Vad är kränkande behandling?

I skollagen, läroplanen och förarbetena till dessa används begreppet kränkande behandling som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar).
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög).
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning).
- Text eller bilder (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, SMS, MMS, Twitter eller Facebook).

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck och kan ha sin grund i felaktiga värderingar avseende kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet, sexuell läggning och funktionshinder.

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som upplever sig blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

1.4 Typer av kränkande behandling och trakasserier

Mobbning

Mobbning är att en person blivit utsatt för kränkningar vid upprepade tillfällen. Det råder även en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Diskriminering

Diskriminering är en övergripande term för kränkande behandling av individer eller grupper av individer på grunder som kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.

Rasism

Rasism är ett uttryck för föreställningen att den egna folkgruppen är överlägsen andra. Uppfattningen bygger på tanken om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper.

Främlingsfientlighet

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

Homofobi avser motvilja mot eller förakt för homo-, bi- eller transsexuella personer.

1.5 Framtagandet av likabehandlingsplanen på SSIS

Likabehandlingsplanen har arbetats fram av skolans personal tillsammans med elever. Tid för arbetet med likabehandlingsplanen har varit schemalagt och alla skolans elever har på så sätt haft möjlighet att sätta sig in i planen, diskutera innehållet samt kommit med förslag på förbättringar och nytt innehåll. Motsvarande sker för personal via APT. Synpunkter sammanställs och är underlag för det fortgående arbetet med en reviderad arbetsplan inför nästkommande läsår.

2. Åtgärdsplan

Åtgärdsplanen utgår från värdegrunden i vår lokala arbetsplan som bl.a. bygger på FN:s konvention om barnets rättigheter. Detta innebär bland annat att ingen elev ska utsättas för någon form av diskriminering och att alla ska visa respekt och hänsyn till varandra. Åtgärdsplanen innehåller två delar; dels det förebyggande arbetet och dels åtgärder vid upptäckt av akuta kränkingsärenden.

2.1 Förebyggande arbete

Alla som arbetar på SSIS ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska alla aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper, samt aktivt arbeta för att kränkningar aldrig ska förekomma. Varje incident av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanens innehåll är känt bland personal och elever, och att den förankras i arbetet på skolan. Arbetsgången vid upptäckt av kränkande behandling ska vara känd bland eleverna och både det förebyggande- och åtgärdande arbetet diskuteras i klasserna. Lärare och handledare, genom sin kontinuerliga dialog med elever, har goda möjligheter att upptäcka eventuella kränkningar bland eleverna.

Förebyggande åtgärder:

- Med alla nya elever hålls individuella samtal där elevens mål och förväntningar diskuteras tillsammans med skolans värdegrund och likabehandlingsarbete.
- Inom ramen för vårt projektinriktade arbetssätt får alla elever regelbunden processhandledning i grupp under ledning av lärare. Inom ramen för handledningen behandlas till exempel grupprocesser, roller, bemötande och ansvar.
- Elever och personal diskuterar skolkulturen på SSIS för att förankra och etablera ett gott arbetsklimat. Lärarna lyfter också regelbundet skolkulturen och arbetsmiljön bland eleverna på arbetslagsmötena.
- Personal och elever ska uppmärksammas på att de har en förpliktelse att omedelbart reagera på och anmäla alla former av kränkande behandling. Detta sker bland annat i samband med läsårsstarten då Likabehandlingsplanen bearbetas och diskuteras i elev- och personalgruppen.
- Arbetslagen och handledarna har i uppdrag att kontinuerligt på arbetslagsmötena inventera elevers behov av särskilt stöd och samverkar med skolans elevhälsoteam för att utifrån detta föreslå konkreta åtgärder. Skolans elevhälsoteam inventerar också behovet av skolövergripande elevhälsoarbete och föreslår prioriterade områden.
- Eleverna får möjlighet att ta del av olika åsikter och förhållningssätt i undervisningen. Vi strävar efter och uppmuntrar att personer som representerar olika åsikter bjuds in till skolan.
- Vi ska uppmuntra att avvikande åsikter kommer fram i undervisningen och skapa förutsättningar för att alla får möjligheta att uttrycka sina egna åsikter.
- Inom ramen för undervisningen samt på elevmötena behandlas ett innehåll som ökar elevernas kunskaper om olika typer av kränkningar och diskriminering.

2.2 Kartläggning och analys

En enkät som innehåller frågor om kränkande behandling går ut till samtliga elever på skolan vid mitten av läsåret.

Likabehandlingsgruppen analyserar resultaten och föreslår åtgärder. Mot slutet av läsåret utvärderas likabehandlingsplanen och elever och personal ges möjlighet att delta i arbetet med en ny plan.

2.3 Likabehandlingsgruppen

Samtliga lärare, rektor och elevrepresentanter ingår i likabehandlingsgruppen. Kränkningar och misstankar om kränkningar rapporteras till skolan eller någon representant i likabehandlingsgruppen. Gruppen leds av rektor och träffas regelbundet.

2.4 Handlingsplan vid fall av diskriminering och kränkande behandling mellan elever

1. När någon personal, elev eller förälder misstänker att en elev blir utsatt för kränkande behandling kontaktas snarast elevens handledare eller någon i likabehandlingsgruppen. All personal reagerar omedelbart på diskriminering och kränkande behandling genom att ingripa och avbryta handlingen, samt prata med de inblandade. Det är av yttersta vikt att den som blivit utsatt kommer till tals och ges möjlighet att uttrycka sin upplevelse av det inträffade.
2. Berörda handledare till inblandade elever meddelas om vad som har hänt och vilka åtgärder som hittills har vidtagits. Alla fall av diskriminering och kränkning ska anmälas till likabehandlingsgruppen och rektor.
3. Respektive handledare eller representanter för teamet tar ansvar för att samtala med berörda elever och deras vårdnadshavare om det inträffade. Den/de som deltagit i kränkningen kallas till enskilda samtal.
4. Dokumentation görs enligt blanketter i likabehandlingsplanen.
5. Likabehandlingsgruppen eller handledare genomför uppföljningsträffar med både den som blivit utsatt och den/de som kränkt. Om kränkningen fortsätter kan åtgärder som skriftlig varning, avstängning och polisanmälan bli aktuella.
6. Vid behov kallas extern hjälp.

2.5 Handlingsplan vid fall av diskriminering och kränkande behandling mellan vuxen och elev

1. Om en elev känner sig diskriminerad eller kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller förälder till handledare, rektor, skolhälsoenheten, likabehandlingsteam eller annan personal.
2. Rektor och den som har blivit anmäld/tilltalad informeras, om så önskas tillsammans med en facklig representant.
3. Rektor vidtar en utredning.
4. Båda parter ska beredas möjlighet till samtal med varandra, detta samtal ska ske tillsammans med i fallet lämpliga parter, t ex föräldrar, handledare, rektorer eller annan representant.
5. Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor, eventuellt ytterligare åtgärder beslutas och vidtas av rektor eller parterna själva vid denna uppföljning.

6. Beroende på diskrimineringen eller kränkningens art kan polisanmälan bli aktuell. Rektor gör en sådan polisanmälan.
7. Dokumentation görs och förvaras hos skolledningen. Rektors uppgift är att bevaka att man möts som jämställda parter och att konflikten får en varaktig lösning.

2.6 Handlingsplan vid fall av diskriminering och kränkande behandling av vuxen

1. Om skolpersonal känner sig diskriminerad eller kränkt vänder sig han/hon till närmaste chef.
2. Om eleven är omyndig kontaktar rektor vårdnadshavare för information.
3. Rektor eller av denne utsedd person vidtar en utredning.
4. Båda parter skall beredas möjlighet till samtal med varandra. Detta samtal kan ske enskilt, tillsammans med föräldrar, rektor eller annan vuxen utifrån parternas önskemål och ärendets art..
5. Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor, eventuellt ytterligare åtgärder beslutas och vidtas av rektor eller parterna själva vid denna uppföljning.
6. Beroende på diskrimineringen eller kränkningens art kan polisanmälan bli aktuell. Rektor gör en sådan polisanmälan.
7. Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor. Om kränkning fortsätter behandlas ärendet på en elevvårdskonferens dit parterna kallas.
8. Rektor ansvarar för att en stödplan för den vuxne upprättas. Eventuellt ytterligare åtgärder vidtas av rektor eller parterna var för sig.
9. Dokumentation görs och förvaras hos skolledningen. Rektors uppgift är att bevaka att man möts som jämställda parter och att konflikten får en varaktig lösning.

2.7 Utredning av kränkning

- Likabehandlingsgruppen ansvarar för att arbetet dokumenteras, blanketterna i likabehandlingsplanen, under utredningen.
- Utredningen ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.
- Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna.
- Hur omfattande utredningen behöver vara måste anpassas efter det enskilda fallet.
- Generellt gäller dock att verksamheten inte bara kan nöja sig med att konstatera att ord står mot ord. Verkliga ansträngningar måste

göras för att komma fram till en egen uppfattning och bedömning av vad som hänt.

- Vårdnadshavare till elever (omyndig elev) som är inblandade bör informeras skyndsamt. Inblandade elever bör informeras om att så kommer att ske.
- Beakta sekretess och tystnadsplikt.
- Händelser, som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, ska också rapporteras till Arbetsmiljöverket. Rektor ansvarar för rapporten.
- Alla kränkningar ska rapporteras till huvudmannen Utbildningsförvaltningen i Stockholm stad. Rektor ansvarar för rapporten.

3. Uppföljning

Likabehandlingsgruppen sammanställer årligen en rapport utifrån händelser, åtgärder, utvärderingar och rapporter från rektorer, personal och elever. Handlingsplanen utvärderas mot slutet av varje läsår och revideras av elever och personal till kommande läsår. Likabehandlingsplanen är ett levande dokument, och ska vara reviderat och färdig att använda vid skolstarten varje läsår. Likabehandlingsgruppen ansvarar för att elever och personal görs delaktiga i revidering av planen.

Utvärdering från 2015/2016:

Skolan har under läsåret haft fem klasser och inga fall av kränkande behandling har rapporterats. Vi ser att eleverna berättar när saker händer och vi agerar direkt med möten och samtal. Eleverna har läst och utvärderat planen samt att den legat som grund för ett värdegrundsarbete på skolan.

4. Fokusområde 2016/2017

Med den ökade mängden elever blir fokus på att hjälpa eleverna att se varandra och visa medkänsla. Befästa likabehandlingsplanen till ett naturligt inslag i det löpande arbetet hos medarbetare och elever.

Mål

Alla elever ska veta att det finns någon på skolan som de kan vända sig till och berätta, om de själva blir utsatta eller om de ser att någon annan blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Att alla personal vet hur de ska agera om en elev vänder sig till dem med en berättelse om kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Åtgärder

Alla elever ska ges möjlighet att läsa igenom och diskutera innehållet vid skolstart och att personalen vet hur de ska agera för att trygga eleven.

5. Blanketter

Nedanstående blanketter används för att dokumentera åtgärder och fylls i på dator eller som utskrivna dokument. Blanketterna är:

- a. Utredning om kränkande behandling
- b. Åtgärdsprogram vid kränkande behandling
- c. Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling

Utredning om kränkande behandling vid SSIS

Dagens datum..... Händelsens datum:.....

Utsatt elev:.....

Klass:.....Handledare:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Vem har uppmärksammat problemet

.....

Vem/vilka har utfört kränkningen

.....

Beskrivning av händelseförloppet

.....
.....
.....
.....

Omedelbara åtgärder

.....
.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

Ansvarig i
likabehandlingsgruppen:.....

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling på SSIS

Dagens datum..... Händelsens datum:.....

Utsatt elev:.....

Klass:..... Handledare:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Nulägesbeskrivning

.....
.....

Mål

.....
.....

Åtgärder

.....
.....
.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

.....

Ansvarig i likabehandlingsgruppen Myndig elev/målsman

Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling på SSIS

Dagens datum..... Händelsens datum:.....

Utsatt elev:.....

Klass:.....Handledare:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Nulägesbeskrivning

.....
.....

Måluppfyllelse

.....
.....

Vidare åtgärder

.....
.....
.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

.....

Ansvarig i likabehandlingsgruppen Myndig elev/målsman